บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบภาคตัดขวาง (Cross - sectional study) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในหมู่บ้านจัดการสุขภาพของ อสม. จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีแนวทางและกระบวนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่วิจัย ครั้งนี้คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ตามเขตการปกครององค์กรส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี หมู่บ้านละ 1 คน จำนวนประชากรที่วิจัย 970 คน

1.2 ขนาดตัวอย่างและการสุ่ม ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ตามเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้การคำนวณหาขนาดตัวอย่างเมื่อต้องการประมาณค่าเฉลี่ยประชากร ด้วยสูตร (วิไล กุศลวิศิษฎ์กุล, 2547: 230) ดังนี้

สูตรที่ใช้

$$n = \frac{n_o}{1 + \frac{n_o}{N}} \quad , \quad n_o = \frac{Z_{\alpha/2}^2 S^2}{d^2}$$

โดยที่

N = จำนวนประชากรที่ศึกษา = 970 คน

n = ขนาดตัวอย่าง

$Z_{\alpha/2}$ = ค่ามาตรฐานภายใต้โค้งปกติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % = 1.96

S^2 = การปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพในภาพรวม (S.D. = 0.6) อ้างอิงจากผลการศึกษาของปิยนารถ สิงห์ชู (2547) เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพของ อสม. ในเขตเทศบาลตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

d^2 = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ยอมให้เกิดขึ้น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้ความคลาดเคลื่อนของค่าเฉลี่ยที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของประชากร เท่ากับ 0.05

แทนค่าได้

$$n_o = \frac{Z_{\alpha/2}^2 S^2}{d^2} = \frac{1.96^2 \ 0.6^2}{0.5^2} = 553.1904$$

ดังนั้น

$$n = \frac{n_o}{1 + \frac{n_o}{N}} = \frac{553.1904}{1 + \frac{553.1904}{970}}$$

$$= 352.2062$$

ดังนั้น ขนาดตัวอย่างของ อสม.ในการศึกษาครั้งนี้ เท่ากับ 353 คน

ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้ตัวแทนของ อสม. กระจายครอบคลุมทุกอำเภอ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือก อสม. จากทุกอำเภอ ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้น ภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วน อสม.จำแนกรายอำเภอ รายละเอียดดังตารางที่ 3.1 สำหรับการเลือกหมู่บ้าน และ อสม. ในแต่ละหมู่บ้านนั้น ผู้วิจัยได้เลือกสุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 หลังจากได้ขนาดตัวอย่างในแต่ละอำเภอแล้ว ได้แบ่งจำนวนตัวอย่างกระจายตามหมู่บ้าน โดยทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากรายชื่อเพื่อเลือกหมู่บ้านในแต่ละอำเภอ

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากรายชื่อ อสม.ซึ่งเป็นตัวแทนของหมู่บ้านละ 1 คน จนครบตามจำนวนที่คำนวณไว้ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 353 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของ อสม.จำแนกแต่ละอำเภอในจังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เมืองสุพรรณบุรี	114	43
สองพี่น้อง	140	49
อู่ทอง	151	53
บางปลาม้า	121	45
เดิมบางนางบวช	110	43
ศรีประจันต์	64	23
ด่านช้าง	91	33
สามชุก	67	24
หนองหญ้าไซ	64	23
ดอนเจดีย์	48	17
รวม	970	353

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสัมภาษณ์ อสม. มีทั้งสิ้น 6 ส่วน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้ ระยะเวลาการเป็น อสม. และจำนวนหลังคาเรือนที่รับผิดชอบ ลักษณะของข้อคำถามมีทั้งปลายเปิดให้เลือกตอบ และปลายปิดให้ระบุจำนวนตัวเลขลงในช่องว่าง จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ในการสร้างเสริมสุขภาพของ อสม. มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple Choice) มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 20 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดความรู้ กำหนดดังนี้

ตอบถูก ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ตอบผิด ให้คะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินความรู้ในการสร้างเสริมสุขภาพของ อสม.โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินแบบอิงกลุ่มซึ่งใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดย

ประยุกต์แนวคิดของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และอุษาวดี จันทรสนธิ (2534: 846 -847) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า $\overline{X}$ - S.D หมายถึง มีความรู้ในการสร้างเสริมสุขภาพในระดับต่ำ (คะแนนตั้งแต่ 5 - 12 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ $\overline{X}$ - S.D ถึง $\overline{X}$ + S.D หมายถึง มีความรู้ในการสร้างเสริมสุขภาพในระดับปานกลาง (คะแนนระหว่าง 13 - 18 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า $\overline{X}$ + S.D. หมายถึง มีความรู้ในการสร้างเสริมสุขภาพในระดับสูง (คะแนน 19 – 20 คะแนน)

ส่วนที่ 3 ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติงานของ อสม. ได้แก่ การได้รับการอบรม การได้รับงบประมาณสนับสนุน และการได้รับการนิเทศงานจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วย

1) การได้รับการอบรม จำนวน 4 ข้อ
2) การได้รับงบประมาณสนับสนุน จำนวน 6 ข้อ
3) การได้รับการนิเทศงานจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 4 ข้อ

ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) เพื่อประเมินการปฏิบัติของ อสม.ว่าการได้รับการสนับสนุนตรงกับข้อความในแบบ สอบถามมากน้อยเพียงใดมี 5 ตัวเลือก คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ อสม. เลือกตอบด้วยการตัดสินใจเพียงคำตอบเดียว และมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามปานกลาง

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการให้คะแนน ลักษณะคำตอบของข้อความที่แสดงถึงปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงาน ได้แก่ การได้รับการอบรม การได้รับงบประมาณสนับสนุน และการได้รับการนิเทศงาน จากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ให้คะแนน 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

3.1 การแปลผลให้คะแนนเป็นรายข้อ และรายด้าน คะแนนจากแบบสัมภาษณ์ปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงานนำมาแบ่งระดับการสนับสนุนการปฏิบัติงานเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ปานกลาง และสูง ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงานของ อสม. โดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best 1977 อ้างถึงในประเสริฐ บินตะคุ และไพรจิตร สิริมงคล, 2549: 29) โดยใช้ค่าคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุดและหารด้วยจำนวนกลุ่มหรือระดับที่ต้องการแบ่ง ซึ่งกำหนดให้แบ่งเป็น 3 ระดับตามช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด – คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

ปัจจัยสนับสนุนระดับต่ำ ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.33 คะแนน

ปัจจัยสนับสนุนระดับปานกลาง ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 - 3.67 คะแนน

ปัจจัยสนับสนุนระดับระดับสูง ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.68 - 5.00 คะแนน

3.2 การแปลผลคะแนนปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงานโดยภาพรวม โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินแบบอิงกลุ่มซึ่งใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยประยุกต์แนวคิดของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และอุษาวดี จันทรสนธิ (2537 : 846 -847) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า $\overline{X}$ - S.D. หมายถึง การสนับสนุนการปฏิบัติงานในระดับต่ำ (คะแนนต่ำกว่า 34 - 47 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ $\overline{X}$ - S.D ถึง $\overline{X}$ + S.D หมายถึง การสนับสนุนการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง (คะแนนระหว่าง 48 – 60 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า $\overline{X}$ + S.D หมายถึง การสนับสนุนการปฏิบัติงานในระดับสูง (คะแนนตั้งแต่ 61 - 75 คะแนนขึ้นไป)

ส่วนที่ 4 ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยอาศัยแนวคิดทฤษฎีของเฮอร์ซเบิร์กเป็นแนวทางสร้างแบบสัมภาษณ์ มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย

1) ด้านความสำเร็จของงาน จำนวน 3 ข้อ (ข้อ 1 - 3)
2) ด้านการยอมรับนับถือ จำนวน 3 ข้อ (ข้อ 4 - 6)
3) ด้านลักษณะงาน จำนวน 3 ข้อ (ข้อ 7 - 9)
4) ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 3 ข้อ (ข้อ 10 - 13)

5) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง จำนวน 3 ข้อ (ข้อ 14 - 16)

ลักษณะของคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) เพื่อประเมินความคิดเห็นต่อปัจจัยจูงใจของ อสม.ว่าเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความในแบบสอบถามมากน้อยเพียงใดมี 5 ตัวเลือก คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ อสม. เลือกตอบด้วยการตัดสินใจเพียงคำตอบเดียว และมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามปานกลาง

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด

4.1 การแปลผลให้คะแนนเป็นรายข้อ และรายด้าน คะแนนจากแบบสัมภาษณ์ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน นำมาแบ่งระดับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ปานกลาง และสูง โดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best 1977 อ้างถึงในประเสริฐ บินตะคุ และไพรจิตร สิริมงคล, 2549: 29) โดยใช้ค่าคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุดและหารด้วยจำนวนกลุ่มหรือระดับที่ต้องการแบ่ง ซึ่งกำหนดให้แบ่งเป็น 3 ระดับตามช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

ปัจจัยจูงใจระดับต่ำ ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.33 คะแนน

ปัจจัยจูงใจระดับปานกลาง ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 - 3.67 คะแนน

ปัจจัยจูงใจระดับสูง ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.68 - 5.00 คะแนน

4.2 การแปลผลคะแนนปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวม โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินแบบอิงกลุ่มซึ่งใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยประยุกต์แนวคิดของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และอุษาวดี จันทรสนธิ (2537 : 846 -847) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า $\overline{X}$ - S.D. หมายถึง ปัจจัยจูงในการปฏิบัติงานในระดับต่ำ (คะแนน 42 - 70 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ $\bar{X}$ - S.D ถึง $\bar{X}$ + S.D หมายถึง ปัจจัยจูงในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง (คะแนนระหว่าง 71 - 88 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า $\bar{X}$ + S.D หมายถึง ปัจจัยจูงในการปฏิบัติงานในระดับสูง (คะแนนตั้งแต่ 89 - 100 คะแนน)

ส่วนที่ 5 ศักยภาพของการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในหมู่บ้านจัดการสุขภาพของ อสม. จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามได้ประยุกต์จาก "แบบประเมินหมู่บ้านจัดการสุขภาพ" ได้แก่ การจัดทำแผนด้านสุขภาพ การจัดการงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาสุขภาพ การจัดกิจกรรมด้านสุขภาพในหมู่บ้าน และการสรุปประเมินผลการจัดการ มีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย

1) การจัดทำแผนด้านสุขภาพ จำนวน 4 ข้อ
2) การจัดการงบประมาณ จำนวน 3 ข้อ
3) การจัดกิจกรรมด้านสุขภาพ จำนวน 9 ข้อ
4) การสรุปประเมินผล จำนวน 4 ข้อ

ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) เพื่อประเมินศักยภาพการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในหมู่บ้านจัดการสุขภาพของ อสม.ว่าตรงกับข้อความในแบบสอบถามมากน้อยเพียงใด มี 5 ตัวเลือก คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ อสม. เลือกตอบด้วยการตัดสินใจเพียงคำตอบเดียว และมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด
มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมาก
ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามปานกลาง
น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามน้อย
น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด

5.1 การแปลผลให้คะแนนเป็นรายข้อ และรายด้าน คะแนนจากแบบสัมภาษณ์ศักยภาพในการดำเนินงานนำมาแบ่งระดับปัจจัยในการปฏิบัติงาน เป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ

ปานกลาง และสูง โดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best 1977 อ้างถึงในประเสริฐ บินตะคุ และไพรจิตร สิริมงคล 2549: 29) โดยใช้ค่าคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุดและหารด้วยจำนวนกลุ่มหรือระดับที่ต้องการแบ่ง ซึ่งกำหนดให้แบ่งเป็น 3 ระดับตามช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

ศักยภาพการดำเนินงานระดับต่ำ	ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.33 คะแนน
ศักยภาพการดำเนินงานระดับปานกลาง	ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 - 3.67 คะแนน
ศักยภาพการดำเนินงานระดับสูง	ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.68 - 5.00 คะแนน

5.2 การแปลผลคะแนนศักยภาพการดำเนินงานภาพรวม โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินแบบอิงกลุ่มซึ่งใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยประยุกต์แนวคิดของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และอุษาวดี จันทรสนธิ (2537 : 846 -847) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า $\overline{X}$ - S.D. หมายถึง ศักยภาพการดำเนินงานในระดับต่ำ (คะแนน 34 - 47 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ $\overline{X}$ - S.D ถึง $\overline{X}$ + S.D หมายถึง ศักยภาพการดำเนินงานในระดับปานกลาง (คะแนนระหว่าง 48 – 60 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า $\overline{X}$ + S.D หมายถึง ศักยภาพการดำเนินงานในระดับสูง (คะแนนตั้งแต่ 61 - 75 คะแนนขึ้นไป)

ส่วนที่ 6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในหมู่บ้านจัดการสุขภาพ ของ อสม.จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นคำถามปลายเปิด

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและปรับปรุงคุณภาพแบบสอบถาม โดยดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2 กำหนดกรอบแนวคิด เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพของการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในหมู่บ้านจัดการสุขภาพ ของ อสม. จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างประเด็นคำถาม

3.3 สร้างแบบสัมภาษณ์จากกรอบแนวคิดการวิจัย

3.4 นำแบบสัมภาษณ์เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (รายชื่อภาคผนวก ก) เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบและแก้ไขเพื่อความถูกต้องของภาษาและความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ก่อนนำไปทดสอบ

3.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ อสม. ในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 60 คน

3.5.1 หาค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ความรู้ (Reliability) โดยใช้วิธีคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ด้วยสูตร kr - 20 ได้ค่าเท่ากับ 0.84

3.5.2 หาความเที่ยงของปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงาน ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน และศักยภาพการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพ โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าเท่ากับ 0.83, 0.88 และ 0.93 ตามลำดับ แล้วจึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

4. การเก็บรวมรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ทำหนังสือถึงประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการดำเนินการเก็บข้อมูล

4.2 ประสานงานกับสาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของแต่ละอำเภอเป็นผู้สัมภาษณ์ และจัดประชุมผู้สัมภาษณ์ชี้แจงวัตถุประสงค์แบบสัมภาษณ์ วิธีการเก็บข้อมูล และระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

4.3 ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา รวบรวมแบบสัมภาษณ์ที่ตอบเสร็จแล้วส่งให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสองพี่น้อง โดยให้เวลาในการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 15 มีนาคม 2551 – วันที่ 15 เมษายน 2551

4.4 รวบรวมแบบสัมภาษณ์ ที่ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนแล้วนำมาวิเคราะห์ผลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล ในแบบสัมภาษณ์ระหว่างเก็บข้อมูล

5.2 จัดทำคู่มือลงรหัส

5.3 ลงรหัสในแบบฟอร์มลงรหัส

5.4 สรุปรวมข้อมูลแต่ละองค์ประกอบของแบบสัมภาษณ์ทุกแห่งรวมเป็นข้อมูลในภาพรวมของจังหวัด

5.5 วิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์โดยวิเคราะห์ร่วมกับความรู้ทางทฤษฎีแล้วอภิปรายผลการศึกษา

6. การพิทักษ์สิทธิผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้สัมภาษณ์ได้ขอความยินยอมจากผู้ยินยอมทุกราย ชี้แจงแก่ผู้ยินยอมตนให้ทำการวิจัย ทราบถึงวิธีการ และตอบข้อคำถามต่าง ๆ ถึงประโยชน์และสิ่งที่อาจเกิดขึ้นขณะทำการวิจัย โดยผู้ยินยอมตนมีสิทธิบอกเลิกการเข้าร่วมวิจัยได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด คำตอบของผู้ยินยอมตนทุกราย ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ การนำเสนอผลงานวิจัยเป็นลักษณะภาพรวม และขอรับรองว่าจะไม่มีผลใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตัวท่านและต่อการเป็น อสม.

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

7.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อแจกแจงความถี่ ของข้อมูลพื้นฐาน โดยนำเสนอในรูปตารางแสดงความถี่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้ ระยะเวลาการเป็น อสม. และจำนวนหลังคาเรือนในความรับผิดชอบ ความรู้ในการสร้างเสริมสุขภาพ ปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงาน ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานและศักยภาพการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในหมู่บ้านจัดการสุขภาพของ อสม. จังหวัดสุพรรณบุรี

7.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ (Analytic Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สถิติที่ใช้

7.2.1 การทดสอบ ไคสแควร์ (Chi - square test) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ การศึกษา อาชีพ กับศักยภาพการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในหมู่บ้านจัดการสุขภาพของ อสม. จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์ศักยภาพการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง ทั้งนี้เพื่อให้การใช้สถิติไคสแควร์ (Chi - square test) เป็นไปตามเงื่อนไขที่ว่าหน่วยวิเคราะห์ แต่ละกลุ่มย่อยของตัวแปรอิสระ จำนวนค่าที่คาดหวังของแต่ละเซลล์ (Expected Count) ต้องไม่น้อยกว่า 5 หรือร้อยละ 20

7.2.2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficients) ในการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการสร้างเสริมสุขภาพ การได้รับการนิเทศงานจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานกับศักยภาพการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในหมู่บ้านจัดการสุขภาพของ อสม. จังหวัดสุพรรณบุรี โดยหาค่าเพื่อใช้อธิบายระดับความสัมพันธ์และทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยกำหนดให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficients) แทนด้วยสัญลักษณ์ r

การแปลผลค่า r ใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ 2547: 462 - 463)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
0.8 - 1.0	ระดับมาก
0.3 - 0.7	ระดับปานกลาง
ต่ำกว่า 0.3	ระดับน้อย

7.2.3 กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05